

PROGRAM DELA KNJIŽNICE LENDAVA – KÖNYVTÁR LENDVA ZA LETO 2014

V Lendavi, 19. 02. 2014

Pripravila:
Direktor: dr. Albert Halász
sodelavci

Sprejet na 5. seji Sveta Knjižnice Lendava- Könyvtár Lendva, dne 19.02.2014

VSEBINA

UVOD	3
1. FINANCIRANJE DEJAVNOSTI	3
2. NALOGE KNJIŽNICE	5
3. NAKUP KNJIŽNIČNEGA GRADIVA	5
4. OBDELAVA GRADIVA	6
5. DELO Z UPORABNIKI	6
5.1 Obratovalni čas knjižnic	6
6. DELOVANJE E-KNJIŽNICE	7
7. PROGRAM DELA POSEBNIH NALOG ZA PRIPADNIKE MADŽARSKE NARODNE SKUPNOSTI	8
7.1 Stroški dela:.....	8
7.2 Nakup knjižničnega gradiva:.....	8
7.3 Komuniciranje v jeziku narodne skupnosti	9
7.4 Bralna kultura, knjižnična vzgoja in informacijsko opismenjevanje uporabnikov pripadnikov narodne skupnosti.....	9
7.5 Usposabljanje zaposlenih:.....	10
7.6 Strokovno in kulturno sodelovanje s knjižnicami na Madžarskem	11
8. DRUGE OBLIKE DELA Z BRALCI	11
9. KADER	13
10. PROSTORSKA UREDITEV	14
12. ZAKLJUČEK	15

UVOD

Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva je splošna knjižnica, ki s svojo dejavnostjo pokriva območje občin Lendava, Dobrovnik, Črenšovci, Kobilje, Odranci, Turnišče in Velika Polana. V navedenih občinah deluje v okviru osrednje knjižnice knjižnična mreža dvanajstih izposojevališč: Dolina, Gaberje, Genterovci, Hotiza, Petišovci,¹ Dobrovnik, Črenšovci, Bistrica, Kobilje, Odranci, Turnišče in Velika Polana. V skladu z Odlokom o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva (Uradni list RS, št. 8/2004) sta ustanovitelja knjižnice Občina Lendava in Občina Dobrovnik, soustanovitelja Madžarska samoupravna narodna skupnost Občine Lendava in Madžarska samoupravna narodna skupnost občine Dobrovnik, ostale občine so pogodbene partnerice knjižnice.

Področje delovanja splošnih knjižnic pojasnjujejo Zakon o uresničevanju javnega interesa za kulturo (Uradni list RS, št. 96/2002), Zakon o zavodih (Uradni list RS, št. 12/1991, 36/2000), Zakon o Knjižničarstvu - ZKnj-1 (Uradni list RS 87/2001) in na podlagi zakona sprejeti podzakonski akti: Pravilnik o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic (Uradni list RS, št. 19/2003), Uredba o osnovnih storitvah knjižnic (Uradni list RS, št. 29/2003), Pravilnik o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Uradni list RS, št. 73/2003) in Standardi za splošne knjižnice (za obdobje od 1. maja 2005 do 30. aprila 2015).

1. FINANCIRANJE DEJAVNOSTI

Sredstva za svoje delo si knjižnica pridobiva iz javnih sredstev (od ustanoviteljev, od občin, pogodbenih partneric in od Ministrstva za kulturo na osnovi javnih razpisov in javnega poziva) ter iz razpisov doma in v tujini, plačil uporabnikov za storitve javne službe (članarine, zamudnine, fotokopije, ipd.) s prodajo blaga in storitev na trgu ter od domačih in tujih donatorjev. Pogoj za uspešno sodelovanje na javnih razpisih pa je zagotovitev finančne soudeležbe občin (npr. pri nakupu knjižničnega gradiva in IKT opreme) ali lastnih sredstev, kar velikokrat pomeni oviro že pri prijavi na razpise.

V skladu z 20. členom Zakona o knjižničarstvu (Ur. list RS 87/2001) mora vsaka občina zagotoviti knjižnično dejavnost za svoje občane, in sicer tako, da ustanovi splošno knjižnico sama ali skupaj z drugimi občinami, ali tako, da poveri opravljanje te dejavnosti s pogodbo drugi splošni knjižnici v soglasju z njenim ustanoviteljem. Če ustanovi več občin splošno knjižnico, določijo medsebojne pravice in obveznosti v aktu o ustanovitvi (20. člen ZKnj-1). V prilogi Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (Ur. list RS 73/2003), ki temelji na 36. in 37. členu Zakona o knjižničarstvu, so navedene občine, za katere zagotavlja knjižnično dejavnost Knjižnica Lendava.

Na osnovi 53. člena Zakona o knjižničarstvu se finančna obveznost za skupne stroške razdeli na občine premo sorazmerno s številom njihovih prebivalcev, medtem ko stroške knjižnične dejavnosti, ki nastanejo neposredno na območju občine, krije vsaka občina sama. Skupni stroški obsegajo predvsem materialne stroške in stroške dela, povezane z izborom, nabavo,

¹ Zgradba, kjer se nahaja knjižnica v Petišovcih, je bila v letu 2013 prenovljena. Otvoritev knjižnice je predvidena za 15.3.2014.

obdelavo knjižničnega gradiva in vnosom bibliografskih podatkov v vzajemni katalog Slovenije COBISS, stroške dela za matično dejavnost, domoznanstvo in statistiko in za uporabo referenčne zbirke ter delovanje skupnih služb.

Ker v Odloku o ustanovitvi javnega zavoda Knjižnica Lendava – Könyvtár Lendva (Uradni list RS, št. 8/2004) finančne obveznosti občin niso bile določene, je knjižnica v letu 2004 na osnovi Pravilnika o načinu določanja skupnih stroškov osrednjih knjižnic, ki zagotavljajo knjižnično dejavnost v več občinah, in stroškov krajevnih knjižnic, Uredbe o osnovnih storitvah knjižnic, Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in v soglasju z županom Občine Lendava izdelala izračun o deležih financiranja občin. Po teh izračunih Občina Lendava krije 74,08 odstotkov vseh stroškov, ki nastanejo pri izvajanju osnovne dejavnosti knjižnice, 25,92 odstotkov pa bi moralo kriti ostalih 6 občin premo-sorazmerno s številom prebivalcev njihovih občin (Dobrovnik 2,71 %, Črenšovci 8,45 %, Kobilje 1,18 %, Odranci 3,36 %, Turnišče 7,09%, V. Polana 3,13%).

K takšnemu načinu financiranja so svoj pristanek dale občine Črenšovci, Dobrovnik, Kobilje, Turnišče in Velika Polana s podpisom osnovne pogodbe o financiranju knjižnične dejavnosti na območju njihovih občin. Pogodbe do danes še ni podpisal župan Občine Odranci.

Dosedanji način financiranja se v praksi zelo slabo uresničuje, saj nobena izmed občin kljub podpisu pogodbe knjižnici ne nameni pripadajočih finančnih sredstev v celoti. Tudi opozorila Ministrstva za kulturo županom veliko ne zaležejo. Na vabilo Ministrstva za kulturo se skupnega sestanka Direktorata za kulturno dediščino, županov in knjižnice zaradi problematike neplačevanja, niso udeležili predstavniki občin Črenšovci, Kobilje in Velika Polana.

Na podlagi dogovora iz zapisnika sestanka »Delovanje Knjižnice Lendava - zabeležka sestanka dne 20. 3. 2013« je vodstvo knjižnice pripravilo podrobnejšo specifikacijo delovanja knjižnice ter oblikovalo tudi dve varianti izhodišč in okvirnih stroškov za nadaljnje izvajanja knjižnične dejavnosti², ki upošteva ugotovljene splošne in posebne potrebe okolja:

1. varianta: knjižnično dejavnost za celotno območje izvaja Knjižnica Lendava z mrežo krajevnih knjižnic,
2. varianta: za izvajanje knjižnične dejavnosti na svojem območju poskrbi vsaka občina sama.

Iz izdelanih specifikacij stroškov delovanja knjižnice za nadaljnje izvajanje knjižnične dejavnosti je jasno razvidno, da pomeni 2. varianta, ki ponazarja situacijo, kjer za izvajanje knjižnične dejavnosti na svojem območju poskrbi vsaka občina sama, bistveno večje izdatke za posamezno občino.

Navedeni izračuni so bili potrjeni s strani NUK-a oziroma Centra za razvoj knjižnic in odobreni s strani Ministrstva za kulturo.

² Ob upoštevanju pogojev za knjižnično javno službo kot jih določa Zakon o knjižničarstvu in relevantni podzakonski akti.

Zaradi tega smo po navodilih Ministrstva za kulturo za leto 2014 pristopili k novemu izračunu in razčlenitvi stroškov za posamezne občine.

2. NALOGE KNJIŽNICE

V skladu z določbami 2. člena ZKnj-1 so osnovne naloge knjižnice:

- zbiranje, obdelovanje, hranjenje in posredovanje knjižničnega gradiva,
- zagotavljanje dostopa do knjižničnega gradiva in elektronskih publikacij,
- izdelovanje knjižničnih katalogov, podatkovnih zbirk in drugih informacijskih virov,
- posredovanje bibliografskih in drugih informacijskih storitev,
- sodelovanje v medknjižnični izposoji in posredovanju informacij,
- pridobivanje in izobraževanje uporabnikov,
- informacijsko opismenjevanje,
- varovanje knjižničnega gradiva, ki je kulturni spomenik,
- drugo bibliotekarsko, dokumentacijsko in informacijsko delo.

Zakon deli knjižnice na splošne, šolske, visokošolske in specialne. Knjižnica Lendava spada po svojih nalogah med splošne knjižnice, kar pomeni, da izvaja knjižnično dejavnost za prebivalstvo v svojem okolju, tudi za skupine prebivalcev s posebnimi potrebami. Splošne knjižnice poleg že naštetih nalog:

- sodelujejo v vseživljenjskem izobraževanju,
- zbirajo, obdelujejo, varujejo in posredujejo domoznansko gradivo,
- organizirajo posebne oblike dela za otroke, mladino in odrasle,
- organizirajo kulturne prireditve, ki so povezane z njihovo dejavnostjo.

Navedene naloge lahko knjižnica uspešno opravlja le, če izpolnjuje z zakonom predpisane pogoje glede obsega, izbora in strokovne ureditve knjižničnega gradiva, števila in usposobljenosti strokovnih delavcev, prostora in opreme ter organiziranosti (36. člen ZKnj-1). Knjižnica mora te pogoje izpolnjevati trajno (22. člen ZKnj-1).

3. NAKUP KNJIŽNIČNEGA GRADIVA

Knjižnično gradivo so objavljeni tiskani, zvočni, slikovni, elektronski ali kako drugače tehnično izdelani zapisi, ki jih zbirajo in javnosti posredujejo knjižnice ter so namenjeni za potrebe kulture, izobraževanja, raziskovanja in informiranja. Knjižnično gradivo so tudi rokopisi in drugo neobjavljeno gradivo (tipkopisi, elektronski zapisi in podobno).

Nabavna politika knjižničnega gradiva naše knjižnice temelji na strokovnih načelih, ki veljajo za oblikovanje zbirk splošnih knjižnic, in ugotavljanju potreb okolja, v katerem knjižnica deluje.

V knjižnici je tudi za leto 2014 izdelan Letni načrt nakupa knjižničnega gradiva, ki ga bomo v okviru danih finančnih možnosti poskusili realizirati.

V letu 2012 je tudi Ministrstvo za kulturo namenilo za nakup knjižničnega gradiva 21 % manj sredstev kot v letu 2011, v letu 2013 pa je sredstva zmanjšalo v primerjavi z letom

2012 še za skoraj 11%, v letu 2014 pa glede na leto 2013 še za 24,87 % glede na preteklo leto. Tudi občine nam zmanjšujejo sredstva za financiranje knjižnične dejavnosti, kar gre v veliki meri tudi na račun sredstev za nabavo knjižničnega gradiva.

Kljub zmanjšanim finančnim sredstvom bo nabavna politika knjižničnega gradiva naše knjižnice temeljila na strokovnih načelih, ki veljajo za oblikovanje zbirk splošnih knjižnic, in ugotavljanju potreb okolja, v katerem knjižnica deluje.

4. OBDELAVA GRADIVA

Nabavljeno gradivo bo sproti strokovno obdelano v slovenskem vzajemnem računalniškem katalogu. Pri strokovni obdelavi gradiva bo knjižnica sledila strokovnim standardom in priporočilom ter zagotavljala čim hitrejšo dostopnost novo nabavljenih virov.

Knjižnica je polnopravna članica slovenskega računalniškega sistema COBISS od oktobra 1996. To pomeni, da vnaša bibliografske podatke nabavljenega gradiva v ta sistem in da je ves njen fond dosegljiv preko interneta.

Računalniški sistem COBISS omogoča prevzem že obstoječega bibliografskega zapisa iz skupne baze v lokalno bazo, kar olajša delo pri obdelavi slovenskega gradiva. Žal to ni tako pri madžarskem gradivu, saj bibliografske zapise tega gradiva kreirata le naša knjižnica in Pokrajinska in študijska knjižnica Murska Sobota. Tako ni velike možnosti za prevzem zapisa kot pri slovenskem gradivu, katerih zapise kreira 58 knjižnic. Obdelava tega gradiva je zamudna. Velikokrat je potrebno iskanje značnic v raznih priročnikih, veliko truda je potrebno vložiti v določanje predmetnih oznak. Zelo zamudno je tudi pisanje madžarskih črk v sistem COBISS, saj jih slovenska tipkovnica ne pozna. Ko je gradivo vsebinsko obdelano, se obdelava še fizično. Izdelajo se sezname za krajevne knjižnice, ki spremljajo gradivo.

V okviru finančnih in kadrovske možnosti bomo nadaljevali z digitalizacijo domoznanskega gradiva.

5. DELO Z UPORABNIKI

Dostop do gradiva in knjižničnih storitev je uporabnikom knjižnice prilagojen v skladu s predpisanimi normativi.

5.1 Obratovalni čas knjižnic

Obratovalni čas knjižnice je čas, ko je knjižnica odprta in opravlja storitve za uporabnike. Po Uredbi o poslovanju splošnih knjižnic mora biti osrednja knjižnica odprta najmanj 8 ur dnevno, 5 dni v tednu, ob sobotah 5 ur, krajevna knjižnica: 4 ure tedensko, če ima do 2000 prebivalcev in 15 ur tedensko, če ima do 6000 prebivalcev.

Tabela 1: Planirani obratovalni čas osrednje knjižnice v letu 2014

	ČITALNICA E-KNJIŽNICA	IZPOSOJA MLADINSKI ODDELEK, ODDELEK ZA ODRASLE
PONEDELJEK	8.00 – 18.00	8.00 – 18.00
TOREK	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
SREDA	8.00 – 18.00	8.00 – 18.00
ČETRTEK	8.00 – 16.00	8.00 – 16.00
PETEK	8.00 – 18.00	8.00 – 18.00
SOBOTA	8.00 – 13.00	8.00 – 13.00
Skupaj število ur	51	51

Poletni obratovalni čas knjižnice je vsak dan od ponedeljka do petka od 8.00 do 16.00, v soboto od 8.00 do 13.00 in je opredeljen v Pravilniku o poslovanju knjižnice.

24. in 31. decembra bodo knjižnice obratovale do 13. ure. V letu 2014 bo knjižnica 1 delovni dan zaprta zaradi skupnega izobraževanja zaposlenih.

Krajevne knjižnice so praviloma odprte enkrat tedensko. V krajevnih knjižnicah v občini Lendava opravljajo izposoja redno zaposleni strokovni delavci knjižnice, v ostalih krajevnih knjižnicah pa pogodbeno zaposleni delavci pri občinah. Zaradi obnove zgradbe v Petišovcih krajevna knjižnica Petišovci v letu 2013 ni obratovala. Njena ponovna odprtost je predvidena od 15. marca 2014 naprej.

Poleg izposoje gradiva na dom v knjižnici opravljamo še veliko drugih storitev, kot so:

- dajanje informacij o gradivu in iz gradiva, tudi po telefonu,
- rezervacije in podaljševanje gradiva,
- medknjižnična izposoja,
- kopiranje iz gradiva in mikrofilmov,
- pomoč v e-knjižnici,
- organizacija kulturnih prireditev,
- bibliopedagoško delo,
- informacijsko opismenjevanje uporabnikov,
- zbiranje, obdelava in varovanje domoznanskega gradiva,...

Uporabniki imajo možnost podaljševanja gradiva po telefonu in internetu. Še naprej bomo imeli premične zbirke v domu ostarelih. S Centrom za socialno delo zagotavljamo izposoja na dom njihovim oskrbovancem.

Knjižnica ima urejeno spletno stran, kjer so dosegljive vse informacije v slovenščini in madžarščini in se tekoče ažurira. Načrtujemo tudi celovito prenovo spletne strani.

6. DELOVANJE E-KNJIŽNICE

Uporabnikom, občanom in naključnim obiskovalcem je v e-knjižnici na voljo pet računalnikov, na oddelku za otroke pa dva računalnika za delo na internetu, za uporabo elektronske pošte, za pregledovanje javno dostopnih vladnih in občinskih informacij in za iskanje v bazi COBISS.

Na računalnikih so nameščeni urejevalniki besedil, tabel, prezentacij (Word, Excel, Power Point), ki omogočajo pisanje in oblikovanje raznih dopisov, tiskanje in skeniranje dokumentov, snemanje datotek na CD medije ipd. Možno je tudi skenirati oz. preslikati dokumente, napraviti izpise, shraniti podatke na podatkovne nosilce. Na računalnikih so dosegljive tudi razne baze podatkov, kot so ius info, slovarji itd.

Na domačo stran knjižnice je vključena povezava do referenčnega servisa Vprašaj knjižničarja. Referenčni servis Vprašaj knjižničarja deluje od 1. 1. 2005. Za njegove potrebe opravlja dežurstvo 5 visokošolskih in 5 splošnih knjižnic ter IZUM. Servis omogoča postavljanje vprašanj knjižničarju/informatorju in takojšen prejem odgovorov v klepetu ali prejem odgovorov v 24 urah po e-pošti od ponedeljka do petka (razen ob praznikih). Storitve je brezplačna in ni pogojena s članstvom v knjižnici.

7. PROGRAM DELA POSEBNIH NALOG ZA PRIPADNIKE MADŽARSKE NARODNE SKUPNOSTI

7.1 Stroški dela:

Za izvajanje nabave in obdelave gradiva v madžarskem jeziku ter za izvajanje posebnih oziroma podvojenih storitev za uporabnike v madžarskem jeziku ima knjižnica v skladu s 14. členom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe in v skladu z dogovorom s Pokrajinsko in študijsko knjižnico Murska Sobota na osnovi pokrivanja območja (glede na število pripadnikov madžarske narodne skupnosti) 1,5 zaposlenih bibliotekarjev z aktivnim znanjem madžarskega jezika, kar je tudi sistemizirano v aktu o sistemizaciji delovnih mest v Knjižnici Lendava.

7.2 Nakup knjižničnega gradiva:

Knjižnica ocenjuje, da bi bilo potrebno za pripadnike madžarske narodne skupnosti letno nabaviti vsaj 200 enot knjižničnega gradiva na 1000 pripadnikov narodne skupnosti v madžarskem jeziku. Če upoštevamo podatek Statističnega urada RS iz leta 2002, da živi na območju, ki ga knjižnica pokriva s svojo dejavnostjo, 4.569 pripadnikov madžarske narodnosti, bi morali za potrebe uporabnikov osrednje knjižnice v Lendavi in njenih dvojezičnih krajevnih knjižnic nabaviti 913 enot gradiva (v okviru tega 100 enot neknjižnega gradiva in 40 naslovov periodičnega tiska) v madžarskem jeziku.

Za nakup madžarskega knjižničnega gradiva si knjižnica pridobiva sredstva od MK v okviru skupnega zneska za izvajanje knjižnične dejavnosti za pripadnike madžarske narodne skupnosti in iz teh sredstev planira nakup 228 enot knjižničnega gradiva, to je 50 enot gradiva na 1000 pripadnikov madžarske narodnosti. Za nabavo ostalega planiranega gradiva si bo knjižnica poskušala pridobiti sredstva iz drugih virov.

V skladu z 12. členom Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe načrtujemo letni prirast 60 % naslovov strokovnega in 40 % naslovov leposlovnega gradiva, upoštevali bomo tudi kriterij 30 % naslovov za otroke in mladino ter 70 % za odrasle. Gradivo bo enakomerno razporejeno v osrednji in 5 krajevnih knjižnicah, ki delujejo na narodnostno mešanem območju na območju Upravne enote Lendava.

7.3 Komuniciranje v jeziku narodne skupnosti

V skladu s 25. členom Zakona o knjižničarstvu Knjižnica Lendava - Könyvtár Lendva na narodnostno mešanem območju zagotavlja pripadnikom narodne skupnosti komuniciranje v njihovem jeziku. Knjižnično gradivo in informacijo iz gradiva in o gradivu v madžarskem jeziku uporabnik dobi v obratovalnem času knjižnice od katerega koli bibliotekarja, saj vsi bibliotekarji v knjižnici obvladajo madžarski jezik. Bralec lahko dobi informacijo tudi po telefonu in na spletni strani knjižnice, ki je prav tako tudi v madžarskem jeziku.

Vsa pisna komunikacija (dvojezični napisi, katalogi, informacijski bilteni, obvestila, sporočila, vabila, napisi, programi, poročila osrednji narodni skupnosti, pravilnik knjižnice, plakati, članske izkaznice uporabnikov, objava delovnega časa, domača stran knjižnice ...) je v javnosti posredovana tudi v madžarskem jeziku. Komuniciranje z lokalnimi mediji poteka tudi v madžarskem jeziku. Za komuniciranje z uporabniki v madžarskem jeziku se naši bibliotekarji udeležujejo raznih izobraževanj.

7.4 Bralna kultura, knjižnična vzgoja in informacijsko opismenjevanje uporabnikov pripadnikov narodne skupnosti

Projekti bralne kulture, knjižnične vzgoje in informacijskega opismenjevanja uporabnikov pripadnikov narodne skupnosti potekajo v okviru vseh nalog, ki jih izvajamo v knjižnici v okviru letnega plana za pripadnike madžarske narodne skupnosti, pri posredovanju knjižničnega gradiva, izvajanju bralnih ur s starši in otroki, pravljicnih ur, literarnih ur, literarnih srečanj, kvizov, tekmovanj, delavnic. S temi projekti knjižnica dodatno spodbuja razvoj bralne kulture in povečuje uporabo knjižnice ter jih izvaja za pripadnike narodne skupnosti, ki so člani in uporabniki knjižnice, za zaključene ciljne skupine pripadnikov narodne skupnosti, pa tudi za širšo javnost.

Letni cilji:

- organizacija dvojezičnih pravljicnih ur in pravljicnih ur v madžarskem jeziku popoldan vsak drugi torek v mesecu,
- pravljicne ure za organizirane skupine v dopoldanskem času v dogovoru z dvojezičnimi osnovnimi šolami in vrtci,
- obiski lutkovnih skupin iz Madžarske,
- bralne ure s starši in otroki v sodelovanju z dvojezičnimi vrtci,
- bralne ure v Domu ostarelih Lendava,
- bralne ure za varovance Varstveno delovnega centra,
- literarni večeri, predstavitve dvojezičnih edicij, potopisna in razna druga predavanja,
- literarni večeri s predstavitvami prevodov del madžarskih avtorjev v slovenščino,
- literarni večeri s predstavitvami prevodov del slovenskih avtorjev v madžarščino,

- literarne ure za učence in dijake,
- organizirane predpraznične pravljíčne ure v decembru,
- sodelovanje učencev in učenk dvojezičnih osnovnih šol na recitatorskem tekmovanju József Attila,
- sodelovanja z društvoma pisateljev (Írók Társasága in Szépírók Társasága) iz Budimpešte,
- sodelovanje s tednikom Népujság za promocijo branja (Kincsvadászat),
- bralna značka (Könyvmoly),
- literarne ure za mlade,
- bibliopedagoške ure,
- promocija branja z izborom bralca, mladega bralca letnega časa, ipd.

Uporabnik naše knjižnice ima možnost pridobiti si gradivo tudi iz madžarskih knjižnic z medknjižnično izposajo. Knjižnica v osrednji knjižnici in petih izposojevališčih na dvojezičnem območju usposablja uporabnike za uporabo informacijske tehnologije in informacijskih virov, zlasti elektronskih, izdaja informativne publikacije in priročnike s področja uporabe elektronskih virov, razvija informacijsko pismenost. Namen informacijskega opismenjevanja uporabnikov je, da uporabniki hitreje pridejo do relevantnih informacij, da sami poiščejo informacijo v sistemu COBISS, kjer so dosegljivi vsi madžarski naslovi v slovenskih knjižnicah. Za uporabnika je pomembna tudi uporaba interneta, saj je na njegovih straneh moč najti tudi baze podatkov madžarskih knjižnic. Za starejše uporabnike poteka informacijsko opismenjevanje v naši knjižnici pretežno individualno. Za skupine učencev dvojezičnih šol in dijakov Dvojezične srednje šole organiziramo tudi izobraževanje, ki pa poteka dvojezično (slovensko in madžarsko):

- predstavitev iskanja knjižničnega gradiva v sistemu COBISS/OPAC,
- predstavitev iskanja različnih informacij na internetu (uporaba iskalnikov Google, Najdi.si,...),
- predstavitev spletne strani lendavske knjižnice in drugih spletnih servisov (npr. kako podaljšati gradivo v sistemu COBISS.SI, pregled rubrik domače spletne strani),
- predstavitev mCOBISS - virtualne knjižnice Slovenije na mobilnih napravah,
- uporaba in delovanje elektronske pošte,
- predstavitev elektronskih virov (tehnike iskanja v elektronskih slovarjih, telefonskem imeniku),
- pregled elektronskih virov, dostopnih preko interneta (IUS-INFO),
- delovanje urejevalnikov besedil.

Vse našteté dejavnosti potekajo tudi v madžarskem jeziku ali dvojezično.

7.5 Usposabljanje zaposlenih:

Pomembno je, da so zaposleni za delo s pripadniki narodne skupnosti tudi strokovno podkovani, da si pridobijo nova znanja in sposobnosti za delo, zato je nujno permanentno izobraževanje za obdelavo madžarskega knjižničnega gradiva in vnos bibliografskih podatkov v sistem COBISS, izobraževanje za delo z računalniki, izobraževanje za knjižnično vzgojo, bralno kulturo, prisotnost na raznih simpozijih, konferencah, tečajih, okroglih mizah,

delavnicah, posvetovanjih doma in na Madžarskem. Pomembno je tudi spoznavanje kulture in zgodovine matičnega naroda zaradi boljšega informiranja uporabnikov knjižnice.

7.6 Strokovno in kulturno sodelovanje s knjižnicami na Madžarskem

Knjižnica Lendava - Könyvtár Lendva že dalj časa uspešno sodeluje z nekaterimi madžarskimi knjižnicami, predvsem pri izmenjavi strokovnih izkušenj in razne literature. Na domoznanski oddelek v nacionalno knjižnico pošiljamo knjige, učbenike, kataloge, drobni tisk, ki izhajajo v Sloveniji v madžarskem jeziku ali dvojezično. Naši mladi uporabniki vsako leto sodelujejo na recitatorskem tekmovanju na Madžarskem, ki ga organizira županijska in mestna knjižnica v Zalaegerszegu (Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár).

Sodelujemo s sledečimi knjižnicami: Városi Könyvtár Lenti, Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár v Zalaegerszegu, Berzsényi Dániel Könyvtár Szombathely, Megyei és Városi Könyvtár v Kaposváru in Országos Széchenyi Könyvtár (OSZK) v Budimpešti. Želeli bi še navezati stike s knjižnicami, ki delujejo zunaj meja matične države, kjer živijo Madžari (predvsem Avstrija, Vojvodina, ipd).

Letni cilji:

- sodelovanje na recitatorskem tekmovanju na Madžarskem (županijskem, regijskem in državnem),
- sodelovanje na strokovnem posvetovanju zveze društev madžarskih knjižničarjev in zamejskih madžarskih knjižnic,
- udeležba na knjižnem sejmu v Budimpešti,
- obiski madžarskih kolegov v naši knjižnici,
- strokovno usposabljanje zaposlenih v eni izmed madžarskih knjižnic,
- izmenjava madžarskega knjižničnega gradiva med OSZK Budapest in lendavsko knjižnico,
- sodelovanje z društvoma pisateljev Írók Társasága in Szépírók Társasága,
- medknjižnična izposoja, ipd.

8.7 Drugi programski stroški:

- ažuriranje in dopolnjevanje spletne strani v madžarščini,
- povezava nepovezanih bibliografskih zapisov starejšega madžarskega gradiva,
- digitalizacija domoznanskega gradiva narodne skupnosti,
- sodelovanje z raznimi ustanovami,
- vzdrževanje in delovanje digitalne knjižnice,
- stroški medkulturnega sodelovanja.

8. DRUGE OBLIKE DELA Z BRALCI

Poleg osnovne dejavnosti (nabava in obdelava knjižničnega gradiva, izposoja, dajanje informacij o gradivu in iz gradiva, delovanje e- knjižnice) bo knjižnica organizirala razne prireditve za otroke in odrasle kot so pravljíčne ure, lutkovne igrice, literarne ure, knjižnične

ure, kvize, literarna srečanja, predavanja z različno tematiko, ki so namenjene spodbujanju bralne kulture.

Prireditve organiziramo za različne ciljne skupine:

- za naše najmlajše obiskovalce redne popoldanske pravljичne urice vsak drugi torek v mesecu v madžarskem, vsak tretji torek pa v slovenskem jeziku,
- v sodelovanju s šolami in vrtci izvajanje nacionalnega projekta Rastem s knjigo za sedmošolce in dijake prvih letnikov srednje šole (bibliopedagoške ure s predstavitev knjižnice in delavnicami), literarne ure za organizirane skupine učencev in dijakov, organizirane pravljичne ure za skupine otrok iz vrtca,
- prireditve za odrasle: enkrat mesečno slovenska in madžarska bralna ura v Domu starejših Lendava, večkrat letno izposoja knjig, ki jih odpeljemo v dom, štirikrat letno bralna ura v knjižnici za varovance Varstveno delovnega centra Lendava, razne druge prireditve,
- madžarska in slovenska bralna značka.

Pomembnejše nove dejavnosti, namenjene spodbujanju bralne kulture, ki jih bomo ponudili našim uporabnikom tudi v letu 2014:

- Akcija Izbiramo bralca/bralco letnega časa (pomladi, poletja, jeseni, zime) in mladega bralca/bralco letnega časa,
- Akcija Bralec bralcu: na oglasno desko se lahko napišejo vtisi o prebrani knjigi, sporočila o vsebini knjige za druge bralce, lepe misli iz knjige,
- Lov za zakladom/Kincsvadászat - akcija za promocijo branja, ki jo organizirata Knjižnica Lendava - Könyvtár Lendva in javni zavod Népújság (npr. v času od 7. junija 2013 do 31. marca 2014 je potrebno prebrati 5 leposlovni del),
- Knjižni molj - akcija je namenjena ljubiteljem branja. Sodelujejo lahko mladostniki od osnovne do vključno srednje šole.
- Delavnice kreativnega pisanja - Izobraževanje je namenjeno predvsem dijakom in študentom, ki se ukvarjajo s pisanjem leposlovnih in strokovnih besedil. Delavnice potekajo v slovenskem in madžarskem jeziku.
- Simbioza - brezplačne delavnice uporabe računalnika in mobilne telefonije,
- mCobiss – virtualna knjižnica Slovenije na mobilnih napravah.

V digitalni knjižnici je preko spleta (digitalna.knjiznica-lendava.si) dostop možen do arhiviranih izvodov in člankov naslednjih publikacij:

- Népújság,
- Lendavski zvezki - Lendvai füzetek,
- Muratáj,
- Naptár,
- A "Naptár" repertórium 1960-2000,
- A nemzetiségileg vegyesen lakott terület könyvtárainak helyzete – Knjižnice na narodnostno mešanem območju, in do bogate zbirke razglednic Lendave.

V e-knjižnici imajo naši uporabniki dostop do brezžičnega omrežja Libroam in Eduroam, do katerega dostopajo vsi člani knjižnice na svojih prenosnih računalnikih in drugih mobilnih napravah. Po novem omogočamo tudi dostop do brezžičnega omrežja wlan, KL-Guest.

V knjižnici zbiramo tiskane publikacije in neknjižno gradivo (knjige, časnike, časopise, raziskovalne, seminarske, diplomske in magistrske naloge, doktorske disertacije, video, avdio gradivo, razglednice, fotografije, drobni tisk), dela lokalnih avtorjev, ki se vsebinsko nanašajo na območje, ki ga pokriva knjižnična mreža Knjižnice Lendava (občine Lendava, Dobrovnik, Kobilje, Turnišče, Črenšovci, Odranci in Velika Polana).

Posebne zbirke, ki jih imamo in na katere smo ponosni so:

- Miško Kranjec – prvotiski, prevodi,
- zbirka knjig Ferda Godine,
- Milena Mehle – podarjena osebna zbirka,
- zbirka razglednic Lendave 144 kom,
- zbirka razglednic Prekmurje 312 kom,
- zbirka razglednic Ljubljane 197 kom,
- zbirka razglednic iz ostalih krajev Slovenije 782 kom.

Na spletni strani knjižnice je omogočen dostop do uporabne strani TAX-FIN-LEX, kjer so objavljene informacije in predpisi z davčnega, finančnega in pravnega področja.

Leta 2013 je knjižnica vsebinsko izdelala in vzdržuje stran www.bellosicsbalint.info z osnovnimi informacijami o etnologu in pedagogu Bálintu Bellosicsu, ki izvira iz tega okolja in je dlje časa živel in ustvarjal v Lendavi.

V izdelavi je stran s koledarjem prireditev v Občini Lendava za vse javne zavode, civilne organizacije in lokalno ter samoupravno skupnost z namenom boljšega pregleda javnih dogodkov (<http://kjekaj.kl-kl.si> oz. <http://holmi.kl-kl.si>).

9. KADER

V knjižnici je trenutno zaposlenih 10 delavcev: 7 strokovnih in 1 tehnični delavec, 1 delavec za opravljanje tajniško-računovodskih del in direktor, ki opravlja funkcijo poslovnega in strokovnega direktorja. Vsi strokovni delavci, ki delajo in komunicirajo z uporabniki, aktivno obvladajo madžarski jezik, imajo opravljen strokovni izpit iz knjižničarske dejavnosti (razen enega novo zaposlenega), trije bibliotekarji imajo pridobljeno licenco za kreiranje zapisov v vzajemnem katalogu.

Zaposleni morajo biti za svoje delo strokovno podkovani, si pridobivati nova znanja in sposobnosti za delo, zato je nujno permanentno izobraževanje za obdelavo knjižničnega gradiva in vnos bibliografskih podatkov v sistem COBISS, izobraževanje za delo z računalniki, izobraževanje za knjižnično vzgojo, bralno kulturo, prisotnost na raznih simpozijih, konferencah, tečajih, okroglih mizah, delavnicah, posvetovanjih doma in na Madžarskem.

Pomembno je tudi spoznavanje kulture in zgodovine ožjega in širšega okolja zaradi boljšega informiranja uporabnikov knjižnice.

Na osnovi Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe bi morala knjižnica imeti zaposlenih 15,68 delavcev, po standardih za splošne knjižnice pa je to število še višje. Obseg dela se je v knjižnici povečal tudi zaradi ločenega vhoda na mladinski oddelek in oddelek za odrasle. Zaradi nerešenega financiranja knjižnične dejavnosti s strani občin je knjižnica kadrovsko podhranjena. Nujno bi bilo dodatno zaposliti delavce in se razvijati na nova področja, da bi si pridobili nove uporabnike, zadovoljili obstoječe in ponudili našim občanom nove vsebine in projekte.

10. PROSTORSKA UREDITEV

Knjižnica še vedno deluje v utesnjenih in neprimernih prostorih. Za nemoteno opravljanje dejavnosti bi dosedanje prostore morali v celoti obnoviti in prilagoditi dejavnosti, ter jih razširiti z novimi potrebnimi prostorskimi in tehničnimi kapacitetami, ali si pridobiti nove, primerne prostore.

Dne 20. 3. 2013 je bila na skupnem sestanku s predstavniki Direktorata za kulturno dediščino, s predstavniki občin ustanoviteljic in nekaterimi predstavniki drugih občin ter direktorjem knjižnice imenovana skupina za pripravo prostorskih in tehničnih potreb osrednje knjižnice, krajevnih knjižnic in knjižnic v tistih občinah, za katere izvajamo knjižnično dejavnost, z namenom pridobitve finančnih sredstev na razpisih EU. Na podlagi števila prebivalcev smo pripravili izhodišča za prostorske potrebe nove knjižnice. Pri sestavljanju smernic smo izhajali iz Zakona o knjižničarstvu (ZKnj-1 UL RS, št. 87/2001, 96/2002), Pravilnika o pogojih za izvajanje knjižnične dejavnosti kot javne službe (UL RS, št. 73/2003), Standardov za splošne knjižnice za obdobje 2005-2015 ter drugih strokovnih priporočil (IFLA/UNESCO smernice).

V dogovoru z županom Občine Lendava je v fazi izdelava novega projekta, ki bo predstavil knjižnico v prostorih bivše blagovnice v centru mesta. Upamo, da bo prišlo do konkretne uresničitve projekta, saj so prostorske razmere težke, zgradba je v slabem stanju in bi bila potrebna velika vlaganja, stroški vzdrževanja so visoki. Dnevno se pojavljajo problemi z električno napeljavo, težave s kurjavo, prezračevanjem in podtalnico. Oprema je stara in dotrajana. Delovni pogoji so zelo slabi.

Z dovoljenjem Občine Lendava smo iz sredstev, ki smo jih imeli rezervirana za investicije, nabavili najnujnejšo informacijsko komunikacijsko in pisarniško opremo za nemoteno delovanje knjižnice na področju Občine Lendava.

V letu 2013 smo iz lastnih sredstev tudi pokrili financiranje delne izgradnje klimatizacije v prostorih knjižnice.

12. ZAKLJUČEK

Naše osnovno poslanstvo je namenjeno naslednjim ciljem:

- postati ena izmed osrednjih kulturnih ustanov v naše prostoru,
- povečati število uporabnikov naših storitev,
- ponuditi vsebinsko bogato programsko izvedbo naših programov in projektov,
- biti prisotni in vključeni v vsa večja lokalna dogajanja,
- vključiti se v turistično ponudbo lokalne skupnosti,
- poskrbeti za vključenost ranljivih ciljnih skupin v kulturno okolje,
- poskrbeti za dvig ustvarjalnosti in kreativnosti naših prebivalcev,
- spodbujati medgeneracijsko sodelovanje in medkulturni dialog,
- poskrbeti za zbiranje in ohranjanje kulturne dediščine, itd.

Od naših ustanoviteljev in financerjev pa za izvedbo zgoraj navedenih ciljnih aktivnosti potrebujemo moralno potrditev našega dela, vzpostavitev ustreznega sistema financiranja in zagotovitev ustreznih prostorskih pogojev.

Direktor:
dr. Albert Halász

PRILOGA: PREDVIDENI KOLEDAR PRIREDITEV V LETU 2014

	DATUM	PRIREDITEV
1	8. januar	Večer z varuhinjo Vlasto Nussdorfer
2	14. januar Január 14.	Popoldanska madžarska pravljíčna ura Délutáni magyar meseóra
3	14. januar	Predstavitev Knjižnice Lendava prvím razredóm OŠ Črenšovci
4	21. januar	Popoldanska slovenska pravljíčna ura
5	23. januar Január 23.	Dan madžarske kulture – podelitev priznanj za Knjižni molj A magyar kultúra napja – a Könyvmoly díjkiosztója
6	24. januar Január 24.	Otvoritev razstave o Bálintu Bellosicsu na DOŠ 1 Lendava Bellosics Bálint kiállításmegnyitó a Lendvai KÁI aulájában
7	Januar Január	Razstava ob dnevu madžarske kulture Kiállítás – a Magyar Kultúra Napja
8	27. januar	Projekt ristem s knjigo za učence DOŠ 1. Lendava
9	28. januar	Projekt ristem s knjigo za učence DOŠ 1. Lendava
10	29. januar	Projekt ristem s knjigo za učence DOŠ 1. Lendava
11	30. januar Január 30.	Predstavitev 15. številke revije Lindua A Lindua 15. számának bemutatója
12	3. februar Február 3.	Pogovor s športniki – gost g. Hajós Ferenc Beszélgetés hajdani sportolókkal – Hajós Ferenc
13	4. februar Február 4.	Pogovor s športniki – gostji g. Rozika Lenaršič in g. Helena Palfi Beszélgetés hajdani sportolókkal – Rozika Lenaršič in Helena Palfi
14	6. februar	Slovenski kulturni praznik – predstavitev knjige Spominke/Spoumenke ter pogovor z avtorico Beo Baboš Logar
15	7. februar	Slovenski kulturni praznik – obisk varovancev VDC Lendava
16	10. Februar Február 10.	Pogovor s športniki – gost g. Anton Dominko Beszélgetés hajdani sportolókkal – Anton Dominko
17	11. februar Február 11.	Pogovor s športniki – gost g. Martin Hajdinjak Beszélgetés hajdani sportolókkal – Martin Hajdinjak
18	11. februar Február 11.	Popoldanska madžarska pravljíčna ura in rokodelski krožek Délutáni magyar meseóra és kézműves műhely
19	februar	Razstava ob slovenskem kulturnem prazniku
20	februar	Projekt ristem s knjigo za učence DOŠ 2 Lendava

21	februar Február	Slovenska in madžarska bralna ura v domu starejših Lendava Szlovén és magyar felolvasás a lendvai idősek otthonában
22	18. februar	Popoldanska slovenska pravljica ura in rokodelski krožek
23	marec Március	Razstava ob dnevu žena Kiállítás a nők napja alkalmából
24	6. marec Március 6.	Ženske v kraljevstvu literature III – literarni večer Nők az irodalom birodalmában – irodalmi est
25	11. marec Március 11.	Popoldanska madžarska pravljica ura Délutáni magyar meseóra
26	15. marec Március 15.	Razstava ob 15. marcu- praznik revolucije in boja za svobodo 1848/49 Kiállítás a magyar forradalom és szabadságharc emlékére
27	marec Március	Predstavitev antologije Palackposta A Palackposta című antológia bemutatása
28	18. marec	Popoldanska slovenska pravljica ura
29	27. marec	Predstavitev knjige Branislave Belović: Lahko jem pri visokem krvnem tlaku
30	8. april Április 8.	Popoldanska madžarska pravljica ura in rokodelski krožek Délutáni magyar meseóra és kézművesműhely
31	april Április	Razstava velikonočnih pirhov Húsvéti tojáskiállítás
32	15. april	Popoldanska slovenska pravljica ura in rokodelski krožek
33	april Április	Literarni večer Irodalmi est
34	17. april Április 17.	Podelitev priznanj in nagrad za bralno akcijo »Kincsvadászat« A Kincsvadászat zárórendezvénye, díjkiosztója
35	april Április	Regijsko recitatorsko tekmovanje József Attila József Attila szavalóverseny
36	maj Május	Literarni večer Irodalmi est
37	13. maj Május 13.	Popoldanska madžarska pravljica ura Délutáni magyar meseóra
38	maj Május	Slovenska in madžarska bralna ura v domu starejših Lendava Szlovén és magyar felolvasás a lendvai idősek otthonában
39	maj	Razstava del Andersenovih nagrajencev
40	maj	Projekt raste s knjigo za učence DOŠ Genterovci
41	10. junij Június 10.	Popoldanska madžarska pravljica ura Délutáni magyar meseóra
42	junij Június	Predstavitev madžarskega kulturnega društva iz Zagreba A Zágrábi Magyar Egyesület bemutatkozása
43	junij Június	Literarni večer Irodalmi est
44	junij Június	Teden knjige – Predstavitev Knjižnice Lendava in knjižnih novosti učencem osnovnih šol

		A könyvhét alkalmából bemutatjuk a könyvtárat és annak működését, valamint a könyvújdonságokat az általános iskolásoknak
45	junij	Razstava ob svetovnem dnevu okolja
46	julij	Razstava ob mednarodnem dnevu boja proti drogam
47	julij	Predavanje v sklopu mednarodnega dneva boja proti drogam
48	avgust Augusztus	Celodnevni program za otroke »Pravljično dvorišče knjižnice« v sklopu lendavske trgateve Könyvtáró csodaudvar – egésznapos rendezvény gyerekek számára a lendvai szüret keretében
49	avgust Augusztus	Literarni večer Irodalmi est
50	avgust	Razstava ob svetovnem dnevu mladine
51	9. september Szeptember 9.	Popoldanska madžarska pravljica ura Délutáni magyar meseóra
52	16. september	Popoldanska slovenska pravljica ura
53	september Szeptember	Literarni večer Irodalmi est
54	september	Predstavitel knjige Emilije Pavlič: Mamica, nauči me kuhati
55	22. september Szeptember 22.	Slovenska in madžarska bralna ura v domu starejših Lendava Szlovén és magyar felolvasás a lendvai idősek otthonában
56	september Szeptember	Razstava ob svetovnem dnevu pismenosti Kiállítás – az írástudás világnapja alkalmából
57	september Szeptember	Popoldan v knjižnici ob svetovnem dnevu otrok – pravljica ura in predstavitev novosti A gyermekek világnapja alkalmából délután a könyvtárban – meseóra és újdonságok bemutatása
58	7. oktober Október 7.	Popoldanska madžarska pravljica ura Délutáni magyar meseóra
59	oktober Október	Literarni večer Irodalmi est
60	14. oktober	Popoldanska slovenska pravljica ura
61	20. oktober Október 20.	Otvoritev razstave v okviru likovnega razpisa » Moja knjižnica« Az én könyvtáram című képzőművészeti pályázat kiállításmegnyitója
62	oktober Október	Razstava ob svetovnem dnevu veselja Kiállítás – az űr világnapja
63	oktober	Projekt ristem s knjigo za učence DŠŠ 1. Lendava
64	11. november November 11.	Popoldanska madžarska pravljica ura Délutáni magyar meseóra
65	18. november	Popoldanska slovenska pravljica ura
66	november November	Literarni večer Irodalmi est
67	november	Razstava ob svetovnem dnevu televizije

	November	Kiállítás – a televízió világnapja
68	november	Projekt ristem s knjigo za učence OŠ Turnišče
69	9. december December 9.	Popoldanska madžarska pravljíčna ura Délutáni magyar meseóra
70	16. december	Popoldanska slovenska pravljíčna ura
71	december December	Literarni večer Irodalmi est
72	december	Projekt ristem s knjigo za učence DOŠ Dobrovnik
73	18. december December 18.	Božična rokodelska delavnica Karácsonyi kézműves műhely
74	18. december December 18.	Božični koncert – zaključna prireditev ob zaključku leta Karácsonyi koncert - zárórendezvény
75	20. december December 20.	Razstava božičnih rokodelskih izdelkov A karácsonyi kézműves műhely kiállítása
76	december December	Slovenska in madžarska bralna ura v domu starejših Lendava Szlovén és magyar felolvasás a lendvai idősek otthonában